

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Kateřinou Štěpánovou, Ph.D., ve věci

žalobce: **Ing. Š. J.**
zastoupený JUDr. Emilem Fleglem, advokátem
sídlem K Chaloupkám 3170/2, 106 00 Praha 10

proti
žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**
sídlem 28. října 117, 702 18 Ostrava

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 12. 2022 č. j. MSK 141529/2022,
sp. zn. DSH/27367/2022/Mlč, o dopravním přestupku,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

I. Specifikace věci

1. Napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Orlová (dále též jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 2. 9. 2022, jímž byl žalobce jako provozovatel vozidla registrační značky X uznán vinným z přestupku spáchaného na úseku provozu na pozemních komunikacích.

2. Konkrétně se jednalo o přestupek spočívající v překročení nejvyšší dovolené rychlosti jízdy stanovenou zákonem o silničním provozu na 50 km/h, neboť žalobcova nejnižší prokazatelná rychlost jízdy byla 93 km/h.
3. Za uvedený přestupek byla žalobci uložena pokuta ve výši 5 000 Kč a povinnost k náhradě nákladů řízení.

II. Skutková zjištění vycházející z obsahu správních spisů

4. Dne 10. 1. 2022 bylo správnímu orgánu prvního stupně doručeno oznámení o podezření ze spáchání přestupku žalobcem spočívajícího v porušení § 18 odst. 4 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“) v návaznosti na § 10 odst. 3 téhož zákona. Dne 8. 1. 2022, v obci Orlová, Slezská u čp. 439, ve směru jízdy od ulice Těšínská k Masarykově třídě, měl řidič v obci překročit nejvyšší dovolenou rychlost o 43 km/h. Porušení pravidel silničního provozu bylo zjištěno automatizovaným technickým prostředkem používaného bez obsluhy – silničním rychloměrem Ramer 10 T. K oznámení byl přiložen výstup z rychloměru zachycující vozidlo, registrační značky X. Spis dále zahrnuje určení úseků pozemních komunikací k měření rychlosti vozidel Městskou policií Orlová pro období od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021, jakož i ověřovací list silničního rychloměru.
5. Předvoláním k podání vysvětlení k přestupku ze dne 1. 2. 2022 vyzval správní orgán prvního stupně žalobce k podání vysvětlení, neboť v době spáchání výše uvedeného přestupku byl provozovatelem vozidla.
6. Na předvolání žalobce reagoval písemným sdělením o tom, že vozidlo řídil Ing. J. J., bytem S. 29, 700 30 O.
7. Správní orgán prvního stupně vyzval žalobce k doplnění sdělených údajů o datum narození označeného řidiče. Uvedené zůstalo bez reakce.
8. Přípisem ze dne 11. 4. 2022 správní orgán prvního stupně vyzval J. J. k podání nezbytného vysvětlení k projednávanému přestupkovému jednání na den 4. 5. 2022. Předvolání bylo připraveno k vyzvednutí dne 19. 4. 2022 a bylo doručeno fikcí dne 29. 4. 2022.
9. Dne 4. 5. 2022 se k podání vysvětlení J. J. nedostavil.
10. Přípisem ze dne 11. 5. 2022 správní orgán prvního stupně opětovně předvolal J. J. k podání nezbytného vysvětlení k projednávanému přestupkovému jednání, tentokrát na den 1. 6. 2022. Toto předvolání bylo připraveno k vyzvednutí dne 17. 5. 2022 a bylo doručeno fikcí dne 27. 5. 2022.
11. Dne 1. 6. 2022 se k podání vysvětlení J. J. nedostavil.
12. Usnesením ze dne 6. 6. 2022 správní orgán prvního stupně projednávání předmětného přestupku odložil, protože do 60 dnů od přijetí oznámení nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě.

Shodu s prvopisem potvrzuje J.V.

13. Dne 10. 6. 2022 vydal správní orgán prvního stupně příkaz, jímž žalobce jako provozovatele motorového vozidla RZ X, uznal vinným ze zevně označeného přestupku. Žalobce podal proti příkazu odpor.
14. Dne 2. 9. 2022 správní orgán prvního stupně uznal žalobce jako provozovatele vozidla vinným z uvedeného přestupku
15. Žalobce označené rozhodnutí sporoval odvoláním, o němž žalovaný rozhodl žalobou napadeným rozhodnutím.

III. Obsah žaloby

16. Žalobou doručenou zdejšímu soudu dne 23. 2. 2023 žalobce namítá, že označí-li provozovatel vozidla jako řidiče v době spáchání přestupku jinou osobu, je na správním orgánu, aby před zahájením řízení o přestupku tuto osobu kontaktoval a vyzval ji k podání vysvětlení. Výzva k podání vysvětlení adresovaná řidiči vozidla označenému provozovatelem je podmínka učinění tzv. „nezbytných kroků ke zjištění pachatele přestupku“ ve smyslu § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu, po jejichž marném vyčerpání je teprve přípustné stíhat provozovatele.
17. V daném případě není sporu o tom, že žalobce sdělil totožnost řidiče vozidla v době spáchání přestupku a prvoinstanční správní orgán sděleného řidiče dvakrát obeslal výzvou k podání vysvětlení. Ani jedna z těchto výzev však nebyla řidiči doručena v souladu s § 59 správního řádu v zákonné lhůtě, když první výzva řidiči, aby se dostavil k podání vysvětlení dne 4. 5. 2022, mu byla doručena fikcí dne 29. 4. 2022, tedy pouhé 2 pracovní (a 4 kalendářní) dny před termínem podání vysvětlení, a druhá výzva řidiči, aby se dostavil k podání vysvětlení dne 1. 6. 2022, mu byla doručena fikcí dne 27. 5. 2022, tedy rovněž pouhé 2 pracovní (a 4 kalendářní) dny před termínem podání vysvětlení. Na podporu svého tvrzení žalobce odkázal na judikaturu krajských soudů.
18. Dále má žalobce za to, že nesdělení data narození řidiče správní orgán nezprošťuje povinnosti pokusit se řidiče ztotožnit a kontaktovat na základě dalších poskytnutých informací, což ostatně prvoinstanční správní orgán v předmětné věci učinil, pouze řidiče řádným a zákonným způsobem nepředvolal k podání vysvětlení.
19. Navrhl zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalovaného

20. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.
21. Uvádí, že ustanovení § 59 správního řádu hovoří o „dostatečném, zpravidla nejméně pětidenním“ předstihu. Zákon zde nepoužívá pojem „lhůta“, nýbrž „předstih“, neužijí se tedy obecná pravidla pro počítání lhůt. Tento předstih pak není stanoven striktním, pevným časovým určením.

V. Posouzení věci krajským soudem

22. Krajský soud shledal žalobu přípustnou, podanou oprávněnou osobou (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s.ř.s.“) a včasnou (§ 72 odst. 1 s.ř.s.).
23. V přezkumném řízení soudním je soud povinen zkoumat, zda vydané rozhodnutí je zákonné a bezvadné. Při přezkumu přitom respektuje vymezené žalobní body (§ 75 odst. 2 věta první zákona s.ř.s.). O žalobě rozhodl krajský soud bez nařízení jednání v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s.
24. Soud dospěl k závěru, že žaloba **není důvodná**.
25. Stěžejní otázkou projednávané věci je posouzení toho, zda správní orgán učinil ve věci nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku za situace, kdy osobu, již žalobce (provozovatel vozidla) označil jako řidiče daného vozidla, předvolal k podání vysvětlení, avšak toto předvolání nebylo doručeno s pětidenním předstihem (§ 59 správního řádu).
26. Krajský soud nejprve shrnuje relevantní právní úpravu dopadající na souzenou věc.
27. Podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu se provozovatel vozidla dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 10 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.
28. Podle § 125f odst. 5 písm. a) zákona o silničním provozu obecní úřad obce s rozšířenou působností přestupek podle odstavce 1 projedná, pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, jehož znaky porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje, a nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě.
29. Podle § 59 správního řádu správní orgán předvolá osobu, jejíž osobní účast při úkonu v řízení je k provedení úkonu nutná. Předvolání musí být písemné a doručuje se do vlastních rukou s dostatečným, zpravidla nejméně pětidenním předstihem. V předvolání musí být uvedeno, kdo, kdy, kam, v jaké věci a z jakého důvodu se má dostavit a jaké jsou právní následky v případě, že se nedostaví. Předvolaný je povinen dostavit se včas na určené místo; nemůže-li tak ze závažných důvodů učinit, je povinen bezodkladně se s uvedením důvodů správnímu orgánu omluvit.
30. V souzené věci je nesporné, že žalobce označil řidiče daného vozidla vysokoškolským titulem, jménem, příjmením a bydlištěm. Žalobcem označenou osobu správní orgán dvakrát předvolal k podání vysvětlení, tato na výzvy nikterak nereagovala, přičemž jí předvolání bylo doručeno. Byť byla obě předvolání doručena tzv. fikcí, z doručenek žurnalizovaných ve správním spise nikterak neplyne, že by adresát byl na dané adrese neznámý, že by se odstěhoval či neměl označenou poštovní schránku.

31. Ve věci je nutno mít na paměti, že rozhodnutí o tom, zda kroky vyvinuté správním orgánem ke zjištění pachatele přestupku byly dostatečné, či nikoliv, je vždy předmětem individuálního hodnocení, které je a musí být závislé na konkrétních skutkových okolnostech dané kauzy (srovnej například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 11. 2016, č. j. 6 As 208/2016-37). V souzené věci provozovatel sdělil údaje o totožnosti řidiče, tomuto bylo předvolání k podání vysvětlení (dvakrát) doručeno a ve věci nevyvstaly jiné indicie o totožnosti řidiče, na základě, kterých by jej bylo lze usvědčit ze spáchání přestupku. Proto bylo možno projednat správní delikt provozovatele vozidla (srovnej *a contrario* rozsudek Nejvyššího správního soudu dne 23. 3. 2016, čj. 6 As 128/2015-32).
32. Správní orgán prvního stupně učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku ve smyslu § 125f odst. 5 písm. a) zákona o silničním provozu tím, že opakovaně doručoval žalobcem označené osobě výzvu k podání vysvětlení. Správní orgán též nepochybil, pokud s ohledem na absenci jakékoliv reakce ze strany označené osoby věc odložil a ve vydal příkaz proti provozovateli vozidla, tedy žalobci.
33. Samotný postup žalovaného směřující k odložení věci a k návaznému zahájení řízení s žalobcem jako provozovatelem vozidla ostatně ve své podstatě žalobce žalobou přímo nespornuje. Jeho krucální námitka míří do nedodržení lhůt předpokládaných v § 59 správního řádu (ve vztahu k osobě, jíž označil jako řidiče předmětného vozidla).
34. K dané problematice je nutno předně připomenout rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 26. 2. 2010, č. j. 51 Ca 1/2009-18, na který odkazuje i žalobce. Citované rozhodnutí interpretuje pětidenní lhůtu dle ustanovení § 59 správního řádu v souladu s požadavky trestního řádu na spravedlivý proces, tedy tak, že se jí rozumí „alespoň 5 pracovních dnů“, a to za situace, kdy správní řád v tomto ustanovení povahu dní nerozlišuje. Výše předestřený závěr královehradeckého soudu následně převzal Krajský soud v Brně v rozsudku ze dne 30. 3. 2022, č. j. 41 A 79/2020-33, v němž krom jiného ve vztahu k výkladu § 59 správního řádu odkázal na komentářovou literaturu.
35. Ani zdejší soud nevidí důvodu, proč se od závěrů stran charakteru lhůty předpokládané v § 59 správního řádu odchylovat, byť lze odkázat i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2022, č. j. 6 As 15/2021-23, z něhož vyplývá, že předvolání k jednání dle § 59 správního řádu je nutno předvolávané osobě doručit s dostatečným předstihem, zpravidla nejméně pětidenním. Není tedy vyloučeno, že vzhledem k povaze konkrétní věci bude jako dostatečná akceptována i lhůta kratší než pětidenní, při současném zachování smyslu a účelu, pro který byla tato lhůta stanovena.
36. V projednávaném případě se přitom skutkové okolnosti odlišují od těch na podkladě, kterých vzešla výše citovaná judikatura královehradeckého a posléze i brněnského krajského soudu. V projednávané věci totiž osoba označená žalobcem jako řidič vozidla ve správním řízení nikdy nevystupovala jako osoba obviněná z přestupku.
37. Možno opětovně shrnout, že správní orgán prvního stupně na sdělení žalobce, že vozidlo v předmětný okamžik řídil Ing. J. J., bytem S. 29, O., reagoval a uvedené osobě zaslal předvolání k podání vysvětlení, a to dokonce dvakrát. Výzva, aby se daná osoba (řidič) dostavila k podání vysvětlení dne 4. 5. 2022, jí byla doručena fikcí dne 29. 4. 2022; identická

druhá výzva (dostavení se k vysvětlení dne 1. 6. 2022) byla doručena fikcí dne 27. 5. 2022. Krajský soud tak nemůže než dát za pravdu žalobci v tom, že obě předvolání byly uvedené osobě doručeny čtyři kalendářní dny (a dva pracovní dny) před termínem k podání vysvětlení. V obou předvoláních byl ovšem Ing. J. J. řádně poučen o tom, že podání je možné učinit písemně nebo ústně do protokolu anebo v elektronické podobě podepsané zaručeným elektronickým podpisem dle § 37 odst. 4 správního řádu.

38. Ze správního spisu je patrné, že ani na jedno předvolání nebylo osobou Ing. J. J. nikdy a nikterak reagováno, proto následně správní orgán prvého stupně usnesením ze dne 6. 6. 2022 odložil věc předmětného přestupku (při respektu šedesátidenní lhůty od přijetí oznámení).
39. Ode dne 29. 4. 2022, kdy bylo osobě řidiče doručeno první předvolání k podání vysvětlení, až do vydání usnesení o odložení věci dne 6. 6. 2022, přitom mohla uvedená osoba kdykoliv kontaktovat či osobně navštívit správní orgán a žádané vysvětlení podat; to se však nestalo, přičemž se jednalo o dostatečně dlouhý časový úsek (více než šest týdnů!).
40. Lze samozřejmě apelovat na správní orgány, aby předvolání zasílaly osobám s dostatečným předstihem ve smyslu § 59 správního řádu. V souzené věci ovšem nedodržení pětidenního předstihu nemělo pražádný vliv na zákonnost vydaných správních rozhodnutí. Označená osoba byla po celou dobu pasivní, byť měla dostatek času na předvolání správního orgánu prvého stupně (jakýmkoliv způsobem) reagovat.
41. V souzené věci tak krajský soud nenašel důvod pro zrušení příslušného rozhodnutí z důvodu jakéhokoliv procesního pochybení správního orgánu, a to v souladu se zásadou *de minimis non curat praetor* tak, jak ji setrvale aplikuje nejen Nejvyšší správní soud (ale i Ústavní soud (například usnesení ze dne 15. 8. 2018, sp. zn. I. ÚS 2549/18, či nález ze dne 10. 4. 2014, sp. zn. III. ÚS 3725/13)). Správní orgán v souzené věci dostal povinností předpokládaným v § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu a v souladu s principy dobré správy projednal předmětný přestupek provozovatele vozidla teprve tehdy, když nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě označené žalobcem jako řidič a věc odložil podle § 76 odst. 1 písm. l) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, neboť se mu nepodařilo do šedesáti dnů od přijetí oznámení zjistit skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě.

VI. Závěr a náklady řízení

42. Ve světle výše uvedeného shledal krajský soud žalobu nedůvodnou, přičemž nezjistil ani žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlédnout i bez námitek; žaloba tak byla zamítnuta (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
43. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl v řízení úspěšný, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení nevznikly žádné náklady převyšující náklady na běžnou administrativní činnost.

Poučení:

Shodu s prvopisem potvrzuje J.V.

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti tomuto rozsudku odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.

Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel nebo jeho zástupce nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 12. prosince 2023

JUDr. Kateřina Štěpánová, Ph.D.
samosoudkyně